

THE END • Danimarka - Alemania - Irlanda - Italia

Joshua Oppenheimer (zuzendaria), George MacKay (antzezlea), Signe Byrge (ekoizlea), Niels Pagh Andersen (muntatzailea), Jette Lehmann (ekoizpen diseinatzailea)

SERGIO BASURKO

Pantaila beltzean 'The End' hitzarekin hasten den pelikula hau inoiz ikusiko duzun filmik laburrena izan dela irudituko zaizu boteprontoan, edota, proiektionistak atzekoz-aurrera boitoari ezustean sakatu diola. Baina ez, bi ordu eta erdiko musikal baten aurrean gaude, proposamen formal eta kontzeptual arriskutsua eskaintzen duena. Agian, ez edozein ikuslerentzat egokia.

Joshua Oppenheimer zuzendariak Lurreko azken familietako baten istorioa kontatzen du. Dena arreta handiz aukeratutako abestien erritmoan, 40-50 hamarkadetako musikalen estiloan.

Bi hamarkada igaro dira munduaren amaiera gertatu zenetik. Familia bat gatz meategi batean eraikitako luxuzko bunker batean bizi da. Semeak 20 urte ditu eta ez du inoiz kanpoko mundua ikusi. Orain, neska baten iristeak familia-bizitza baketsua mehatxatuko du, semea bere bizitzaren itxurazko perfekzioa zalantzan jartzen hasiko baita.

Familia perbertsio-habia dela eta hark sor ditzakeen gaitz guztiei buruz ohararazi gintuen Simone de Beauvoirrek. Pentsakizun horren harira, zuzendari iparramerikarrak azaldu duenez, "musikal bat osatu dut erruak eta pribilegioak jotako familia bat nola suntsitu daitekeen erakusteko".

Zuzendariak dioenez, harritu egin zen familia aberats askok bunkerrak eraikitzen ari zirela jakitean, apokalipsia etortzen bazen salbatzeko. Bunker bat haiek besteen aurrean salbatzeko, gene berak dituzten gutxi batzuk bakarrik sar daitezkeelako, ezta bat gehiago ere. Horregatik ditugu familia nuklearra osatzen duten Michael Shannon, Tilda Swinton eta George MacKay, aita, ama eta semea; aberatsak ziren eta lehengo bizimodu bera bizi nahi dute, lur azpian sartuta egonik.

Horrek egiten du engainuari buruzko pelikula bat izatea, ukazioari buruzkoa, dena ondo aterako delako ideiar buruzkoa. Eta, zentzu horretan, horrek eragiten du filmaitxaropen faltsuei buruzko gogoe-

George MacKay aktorea, Joshua Oppenheimer zinemagilea eta Signe Byrge ekoizlea Kursaalera terrazetan.

PABLO GÓMEZ

Oppenheimer: "Istorio distopikoek gizartearen norabidea erakusten digute"

ta moduko bat izatea", argudiatu du zuzendariak.

"Filma distopia bat ere bada", azpimarratu du errealizadoreak bere obra aipatzean. "Istorio distopikoek gizartearen zein norabidetan doan erakusten digute. Giza komunitate bat gara eta etorkizun hau iritsiko zaigu. Fa-

miliako kideek elkarri gezurra esaten diote. Gaur egun, gure gizartean, zinemaren azpian sentitzen dugun frustrazioa ezkututzen dugu. Egutero enpresa multinazional handien aurrean amore ematen dugu eta eskubide dugun demokrazia oparitzen dugu", salatu du.

Familiaren instituzioari buruzko filma da. "Ekonomia kapitalistak esan digu diru-gosea izan behar dugula, ahalik eta etekin handiena ateratu behar dugula. Gizakia horrela egin dela suposatzen da, anbizio individual horren egiak familian aurkitzen ditugula", amaitu du.

"If we don't tap into our souls, why are we making art?"

Joshua Oppenheimer, who made the acclaimed documentaries *The Act of Killing* and *The Look of Silence* gave a press conference at the festival yesterday after the screening of his latest film *The End* which is competing in the Official Selection. It's a sombre musical about what seems to be the last remaining human family on earth, as they hide in an ornate bunker built deep inside a salt mine after environmental collapse has destroyed society. The director explained that his film is a dystopia and an allegory of our contemporary world that tells a cautionary tale about what will happen to us if we don't change our uniquely human ability for self-deception and to lie to ourselves. "I think we live in a capitalist society that tells us we should be greedy and that we can meet all our needs in the nuclear family." He also stressed that the film was as he wanted it to be: "I always conceived it as a musical and it can only exist as a musical, otherwise it would just be a bleak sci-fi film". However, unlike the musicals from the golden age of the 1950s, when they burst into song when they had a truth that could not be expressed in dialogue, in his film it was silence that held the truth. He also said that his film was not ironic and criticised the fact that nowadays despair is camouflaged by cynicism.

EUSKAL EMAKUME ZINEMAGILEAK IV

CINEASTAS VASCAS IV

URRIA - ABENDUA
OCTUBRE - DICIEMBRE
2024

Antolatzailea | Organizador

Kolaboratzaileak eta egoitzak | Colaboradores y sedes

Informazio gehiago | Más información

www.filmoteka.eus